

Hanna Sarkkinen vas

Kirjallinen kysymys hiilitulleista Pariisin ilmastosopimuksen ulkopuolisille maille

Eduskunnan puhemiehelle

Pariisin ilmastosopimus on historiallinen osoitus kansainvälisen yhteisön yksimielisyydestä ilmastomuutoksen torjunnassa. Sopimuksen on allekirjoittanut 197 maata ja ratifioinut jo 110 maata. Sopimuksessa on mukana nyt 77 % maailman ilmastopäästöistä. Tavoite on todella kunnianhimoinen: rajoittaa ilmaston lämpeneminen selvästi alle kahden asteen pyrkien kohti 1,5:tä astetta.

Yhdysvallat on Kiinan jälkeen maailman toiseksi suurin ilmastopäästöjen aiheuttaja. Vastavalittu presidentti Donald Trump on kertonut, ettei hän usko ilmastomuutokseen. Kampanjan aikana hän on sanonut ilmastomuutoksen olevan kiinalaisten salajuoni ja ettei hän aio rajoittaa fossiilisten polttoaineiden käyttöä, vaan päinvastoin purkaa hiilen, öljyn ja liuskekaasun sääntelyä.

Yhdysvallat on ratifioinut Pariisin sopimuksen ja määritellyt itselleen päästövähennykset. Kuitenkin julkisuudessa olevien tietojen mukaan Trump selvittää keinoja irtautua sopimuksesta sen sääntöjä nopeammin. Uhkaava signaali Trumpin ilmastopolitiikasta on myös se, että hän on nimenyt ympäristönsuojeluviraston johtoon ilmastodenialisti Myron Ebellin.

Ilmastomuutoksen pysäyttäminen ajoissa vaatii myös Yhdysvallat mukaan. Aikaa ei ole hukattavaksi. Lisäksi toiseksi suurimman ilmastopäästöjen aiheuttajan irtaantuminen löysentäisi muidenkin maiden sitoutumista päästövähennyksiin. Euroopalle Yhdysvaltain irtaantuminen tarkoittaisi epätasaista kilpailuasetelmaa, jos yhdysvaltalaisen teollisuuden ei tarvitsisi panostaa energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan niin kuin muiden teollisuusmaiden.

Trump on demokraattisesti valittu valtion johtaja, jolla on puolellaan myös saman puolueen hallinnassa olevat senaatti ja edustajainhuone. Kansainvälisen yhteisön silmissä heikentyvä imago tuskin hetkauttaa Trumpia. Mutta taloutta liike-elämässä kannuksensa hankkinut presidentti ehkä ymmärtää. Siksi EU:n tulisi säätää hiilitullit kaikille Pariisin ilmastosopimuksen ulkopuolisille maille ja kannustaa myös muita teollisuusmaita tekemään samoin.

Hiilitulli määräytyisi tuontituotteille niiden ilmastopäästöjen mukaisesti. Näin myös EU:n ulkopuolella syntyneille hiilidioksidipäästöille määriteltäisiin tulleilla hinta, mikäli valmistusmaa ei tekisi sitä jo kansallisesti Pariisin sopimuksen hengessä. Näin pelikenttä markkinoilla tasaantuisi, eikä mikään maa saisi kilpailuetua ilmastolle vaarallisesta politiikastaan. Pariisin ilmastosopi-

Kirjallinen kysymys KK 587/2016 vp

muksen on arvioitu tasaavan kilpailuasetelmaa ja vähentävän hiilivuodon riskiä, mutta hiilivuodon riski kasvaa, jos osa kilpailijamaista ei ole mukana päästövähennyksissä.

EU on yksi USA:n tärkeimmistä kauppakumppaneista ja liittolaisista. Joten jo hiilitullien uhka saattaisi luoda riittävästi paineita Trumpille ja hänen hallinnolleen, niin että Yhdysvallat pysyisi mukana kansainvälisessä työssä ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi eikä irtaantuisi Pariisin sopimuksesta ja sen tavoitteista. Mikäli maa kuitenkin irtaantuisi sopimuksesta, tasoittaisivat hiilitullit kilpailuasetelmia.

Hiilitulleja on ehdottanut myös Ranskan entinen presidentti Nicolas Sarkozy. Asialla on siis kannatusta muuallakin. Suomen tulisi olla aloitteellinen ja esittää asiaa EU:ssa. Komissio voisi ottaa hiilitullit mukaan tämän kuun lopussa ns. talvipakettiin, jolla täydennetään EU:n ilmasto- ja energiapolitiikkaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko Suomi edistää EU:ssa hiilitullien asettamista Pariisin ilmastopimoksen ulkopuolisille maille?

Helsingissä 17.11.2016

Hanna Sarkkinen vas